

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Libe Asua Zarrabeitia

*Galdakao,
Bizkaia
(1916-2019)*

Aurkibidea

Biografia

Elexalde auzoko Aldatze baserrian jaio zen 1916. urtean. Aita bere jaiotetxekoa zuen, Galdakaoko kanposantuko lurperatzailea. Ama Zornotzatik hurre dagoen Kortederra auzokoa zen. Galdakaoko plazan zegoen eskolara joan zen, euria egiten zuenean baino ez. Bederatzi urte zituela, Miguel Primo de Rivera beraren aurrean egon zen eskolaren irekialdian. 'Euzkadi' egunkaria irakurriz ikasi zuen irakurtzen, bere aita harpideduna baitzen. Hamabi urte zituela, neskame joan zen eta bertan zegoela irten zen errepublika. Ondo gogoan ditu orduko eta Gerra Zibileko garaiko kontuak. Hurbilekoek salatu ostean, aita Larrinagako kartzelan izan zuten preso; oraindik etxean ditu aitak handik bidalitako gutunak. Aitari laguntzen zegoela, kanposantuan ere une gogorrak bizi izan zituen. Gerraostean, Galdakaok euskararen zapalkuntza ikaragarria bizi izan zuen, kanposantuko euskarazko hilarriak ere apurtu zituzten, besteak beste. 1943an Larrabetzuko Mirasol baserrira ezkondu zen. Larrabetzun hainbat lan burutu zituen: emagin, praktikante, sasimediku edo kurandera, telefonista, arrakada-zuloak egiten... GAL-015 zinta 1986. urtean egindako grabazio bat da.

Zintak

GAL-001

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data:** 2012-11-13

- **Iraupena:** 66 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

GAL-002

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data:** 2012-11-13
- **Iraupena:** 56 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Bilbao Telletxea, Arantza

GAL-003

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data:** 2012-11-13
- **Iraupena:** 61 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

GAL-004

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data:** 2012-11-16
- **Iraupena:** 61 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

GAL-005

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data:** 2012-11-16
- **Iraupena:** 62 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

GAL-006

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data:** 2012-11-16
- **Iraupena:** 25 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

GAL-015

- **Proiektua:** Fondo partikularrak
- **Elkarrizketatzailea(k):**
- **Data:** 1986-06-23
- **Iraupena:** 36 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Egiluz, Marisa

GAL-029

- **Proiektua:** IRALeren Bizkaiera Bilduma
- **Elkarrizketatzailea(k):** Aurre Azurmendi, Jon
- **Data:** 1986-05-15
- **Iraupena:** 82 min

- **Euskarria:** VHS Standard

GAL-033

- **Proiektua:** Fondo partikularrak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Rodriguez Etxebarria, Nekane
- **Data:**
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Gana, Pili

GAL-034

- **Proiektua:** Fondo partikularrak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Rodriguez Etxebarria, Nekane
- **Data:**
- **Iraupena:** 6 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Gana, Pili

Pasarteak

1. Marrazkilari ona izan zen aita

- **Erref:** GAL-002/001
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Aitaren kartak gordeta ditu. Liberen aitak egindako ezkontza eguneko oroigarriaren irudia erakusten dute. Euskaraz idatzita dago eta oso marrazki onak egiten zituen.

Transkripzioa

- Hor dekozuz aitten karta danak e, kartzelako karta danak.
- Bai nik gordeta euki nauzen, neure alabie inda (...)
- hau ezkondu zien eguneko aitite ta amaman, berak eginda guztia eh.
- hau zer da zure ama ta aitte ezkondu zienekoa?
- Egunekoa.
- Gotxontar Asua eta Celesti...
- Celestina Zerrobeitia.
- Zerrobeitia, "edestija Asua eta Gotxonek, euzkeras. Beren ondoren guantzako idatzija. Galdakanon 1910eko lotasilan 28an". Lotasilla, zer da lotasilla?
- Ez dakit.
- Zer hillabetetan ezkondu zien?
- Nire aite zan euskaldune neto netoa.
- Baña noiz ezkondu zien zure ama ta aite, ze egunetan.
- Nik zer dakit, ez dakit.
- Bai baña, notasilla ze hillabete da ba? Semendia ta bai, zezella ta
- Ta berak inddako dibujok horrek eh, ez zan makala nire aite.
- Ah beittu hemen haziya, gariya... hori bai...
- Horrek idazkiek berak eindde danak eh, "el escudo de Galdacano".

2. Aita ezin besarkatu

- **Erref:** GAL-002/003
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:01:55. **Bukatu:** 00:03:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Liberen aitak Larrinagako kartzelatik bidalitako karta baten irudia erakusten da. Txarto jaten zuten kartzelan eta bisita egunetan arkumea eramaten zioten jateko. Aita ikustera joan zenean kartzelara, mututurik geratu zen, berak uste ez bezala, ez ziotelako besarkatzen utzi, ezta hurreratzen ere.

3. Alaba ausartak

- **Erref:** GAL-002/004
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:03:40. **Bukatu:** 00:04:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Agure baten bitartez paseak lortu zituzten aitarekin aurrez aurre egoteko Larrinagako kartzelan. Gero, harremana izaten jarraitu zuten; azkenean, egunkaritik enteratu ziren hil egin zela gizon hura.

4. Arratoiekin Larrinagako kartzelan

- **Erref:** GAL-002/005

- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:04:45. **Bukatu:** 00:06:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Larrinagan torturatu egin zuten aita; arratoiekin izan zuten. Aitak Larrinagako kartzelatik idatzitako eskutitza irakurtzen dute.

5. Kanposantuko gurutzea apurtu

- **Erref:** GAL-002/006
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:06:00. **Bukatu:** 00:06:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Kartak ezin ziren euskaraz idatzi. Galdakaoko kanposantuan euskarazko hitzak zituenek gurutzeak, apurtu egin zieten. Beste batzuei ere apurtu zieten marmolezko hilobia.

6. Txokolate paperean ere idatzita

- **Erref:** GAL-002/008
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:07:14. **Bukatu:** 00:08:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Aitaren eskutitz eta ohar asko ditu Libek. Kantinploraren estalkiaren azpian pasatakoak dira asko. Etxetik bidalitako txokolate paperean idatzitako eskutitza erakusten da.

7. Polizia neba zaharrenaren bila

- **Erref:** GAL-002/009
- **Iraupena:** 0:03:06. **Hasi:** 00:08:27. **Bukatu:** 00:11:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aitari urtebeteko kondena jarri zioten. Ustez, neba zaharrenaren bila joan ziren. Hark Gernikako bandan atera zuen plaza, ez joateko gerrara; baina fabrikako nagusiak hori jakinda, militarizatu egin zuen horrela lantegian jarraitzeko. Bila joan zitzaion polizia, baina azkenean ez zuten eraman.

8. Hiru herritarren salaketa izan zuen aitak

- **Erref:** GAL-002/010
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:11:33. **Bukatu:** 00:12:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Neba ez zuten atxilotu, eta gero aitaren atzean hasi ziren. Hiru herritarrek jarri zioten salaketa aitari, baina batek erretiratu egin zuen. Epaiketan bertan entzun zuen zein ziren salatzaileak. Haien ondorengoekin harreman ona izan arren, gertaturikoak ez ditu ahaztuta, aitak jasandakoak gogorrak izan ziren eta.

9. Ahaztu ez, apur bat asaskatu

- **Erref:** GAL-002/012
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:12:40. **Bukatu:** 00:13:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Orain, gerra garaikoak kontatzeak apur bat asaskatzen du. Orain ere martirtzat beste aldekoenak hartu izan dira.

10. Santo Tomasetako Bilboko azokan irabazle

- **Erref:** GAL-002/014
- **Iraupena:** 0:03:51. **Hasi:** 00:13:25. **Bukatu:** 00:17:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santo Tomas
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Azokari buruzko artikulua erakusten dute. Larrabetzura ezkondu zen lehenengo urtean, Libe auzoko batekin joan zen Santo Tomas eguneko azokara Bilbora, oilaskoekin eta madariekin. Berak irabazi zuen fruten saria madariekin: 700 pezeta eta garaikurra. Saldu ere polito saldu zuen.

11. Gabonetako erosketak eginda eta dirua poltsikoan

- **Erref:** GAL-002/016
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:17:46. **Bukatu:** 00:18:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santo Tomas

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Senarrak poz itzela hartu zuen andreak Gabonetako erosketak egin eta dirua amaitu barik heldu zelako etxera. Hurrengo urteetan lehiakide gogorrak aurkeztu ziren.

12. Txertatzeko adarrak ostu

- **Erref:** GAL-002/017
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:18:20. **Bukatu:** 00:18:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

Aurreztutako diruarekin alokatzeko etxea prestatu zuten; lurra zikindu zieten, ez ziren hazi madariak lehenengo urteko moduan. Madariondoetako adaxkak ostu eta beste toki batzuetan omen daude haiekin egindako txertoak.

13. Jaboi-fabrikako langileentzako gelak

- **Erref:** GAL-002/018
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:18:50. **Bukatu:** 00:19:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Ekonomia eta industria » Lantegiak

Laburpena:

Zahartzaroan alokaturiko etxearen errentetatik bizitzera aurreikusi zuten. Kanpotar asko heldu zen Larrabetzura xaboi-fabrikara eta haiei alokatzen zitzaizkien gelak. Geroago, Deriora joan ziren bizitzera eta akabo diru-iturria.

14. Kondena osoa bete zuen aita kartzelan

- **Erref:** GAL-002/019
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:19:35. **Bukatu:** 00:20:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Liberen aita kondena osoa bete zuen kartzelan: urtebete eta egun bat. Zahar atxilotu zuten, eta 78 urterekin hil zen.

15. "Agraria" ogerleko bat ordaintzen hasi zen

- **Erref:** GAL-002/020
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:20:25. **Bukatu:** 00:21:45

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:

Galdakaon ez zaio gelditzen lagunik. Baserritarren aseguru (Agraria) ogerleko bat ordaintzen hasi eta bost mila pezetara iritsi zen. Hortik kobratzen du pentsioa. Behin baino gehiagotan egon da ospitalean eta beti hartu dute ondo. Orain erreginen pare bizi dela dio.

16. Galdakaoko lau gazte fusilatu zituzten

- **Erref:** GAL-002/022
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:22:40. **Bukatu:** 00:25:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Lau mutil hil zituzten Galdakaon; eta aitaren atzean ibili ziren nazionalak. Lau mutiletako bat udaleko txistularia izan zen; gauetan parrokoa jagoten egoten ziren, asturiarrek ez ziezaioten ezer egin. Nazionalak sartu zirenean, atxilotu zituzten eta heriotzara zigortu. Haietako batek eskatu zien uzteko apaizarekin hitz egiten; utzi zioten, baina apaizak ezezagunarena egin zion. Epaietarik gabe hil zituzten. Batzokia "casa roja"n egon zen, alboan Círculo Tradicionalista eta udaletxea.

17. Jose Luis Ereño etxerako bidean hil zuten

- **Erref:** GAL-002/023
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:25:25. **Bukatu:** 00:27:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Jose Luis Ereño Elexalden bizi zen; Círculo Tradicionalistako presidentea zen, eta gau batean etxerantzean hil zuten. Ez zen argitu nor izan zen hiltzailea. Gauetan, esnea banatu ondoren, etxerantzean, elkarrekin itzultzen ziren etxera; hil zuten gauean, aldiz, eguraldia txarra zenez, ez ziren itzuli batera, eta hil egin zuten.

18. Kartzelako atean fusilatutakoen zerrenda

- **Erref:** GAL-002/024
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:27:03. **Bukatu:** 00:28:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Larrinagako kartzelara, Santoñara edo Puerto Santa Maríara eramaten zituzten presoak. Berak ikusi zuen Larrinagako kartzelatik kamioietan presoak lotuta eramaten zituztela Derion fusilatzeke. Atean jartzen zuten fusilatutakoen zerrenda. Familiek drama itzelak bizi zituzten.

19. Martiriak?

- **Erref:** GAL-002/025
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:28:43. **Bukatu:** 00:29:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

ETAkoei aurretik zabaldu zieten bidea, biktimak izandakoak baikinen euskaldunak. Martiri hitzak min handia ematen dio, beti besteei buruz izaten da eta.

20. Borondatea bai, baina eskua urri

- **Erref:** GAL-002/026
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:29:23. **Bukatu:** 00:30:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Borondate onarekin joaten ziren gazteak gudari, baina beti laguntza zain. Traizioen erruz galtzen zituzten armak edo dena delakoa. Otxandianon izan zituzten luzaroan. Burdinazko gerrikoan ere traizioa gertatu zen. Porlan piloa sartu zen, eta ezertarako ez.

21. Baimenik gabe hartu zuten etxea

- **Erref:** GAL-002/027
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:30:47. **Bukatu:** 00:32:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Lau gela izan zituzten eta bi hutsik geratu ziren, hangoak ebakatu egin baitziren. Hutsetan sartu ziren inolako abisurik gabe: batean Sanidad eta bestean Transmisiones. Aita baimenik gabe nola sartu ziren galdezka joan zitzairenean, "usted es un chulo fascista" esan eta barrura sartu zuten. Alabaren aldarriei kasu eginez, utzi zuten aske, eta, gainera, hurrengo egunean, oparia eraman zieten, nolabaiteko ordain gisa.

22. Bonbak soloa askatu zuen, baina ez dinamita fabrika

- **Erref:** GAL-002/028
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:32:54. **Bukatu:** 00:34:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>San Antonioetan ebakuazioa. Txahal bat kendu zietenez, aitzak txerria hil eta gatz-uretan sartu zuen. Ondo aztertuta egin zituzten erasoaldiak: erreka eta dinamita fabrikaren arteko soloetara bota zuten bonba; ez bidea, ez fabrika, ez zuten suntsitu.</p>

23. Lagunak dinamita fabrikara, bera neskame

- **Erref:** GAL-002/029
- **Iraupena:** 0:00:27. **Hasi:** 00:34:50. **Bukatu:** 00:35:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

Galdakaon, neskak dinamika fabrikara joaten ziren lanera. Liberen aitari hori ez zitzaion egokia iruditzen eta neskame bidali zuen. Orain, hango langileak izandakoek pentsio hobeak kobratzen dituzte.

24. Maitasunez hil zen mutil gaztea

- **Erref:** GAL-002/030
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:35:17. **Bukatu:** 00:36:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Liberekin erabat maiteminduta (Liberi ez zitzaion gustatzen) hil zen gazte bat. Azkenean zaharrago batekin ezkondu zen, baina berriz ere berdin egingo luke Libek.

25. Gordexolara ebakuatu

- **Erref:** GAL-002/031
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:36:19. **Bukatu:** 00:38:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

- [Politika » Gerra zibila \(1936-1939\) » Borroka](#)

Laburpena:

Aita gurdia kargatzen ari zela ebakutzeko, zintzilik zegoen urdaiazpikoari begira geratu zitzairen asturiarra, baina garbi utzi zioten ez zitzaizela ahaztuko. Gauetz atera ziren Galdakaotik; obusak botatzen ari zirela egin zuten ibilaldia. Arratsaldeko hiruretan heldu ziren Gordexolara. Han ez zuten gerrarik artean, baina beltzak (mairuak) sartu ziren handik; danborra jotzen zuten, eta, antza, zilarrezko dirutan ordaintzen zieten, dirua kontatzen aritzen ziren beti eta.

26. Zubia apurtuta eta gurdia pasatu behar

- **Erref:** GAL-002/032
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:38:54. **Bukatu:** 00:39:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera](#)

Laburpena:

Aita lehenago itzuli zen Galdakaora, eta kanposantuko elizatzoon hildako bat aurkitu zuten. Eurek Sodupera iritsi zirenean, zubia apurtuta aurkitu zuten. Gurdia askatu, behiak askatu, zeramaten guztia gutxika-gutxika pasa, eta beste aldean berriz uztartu eta jarraitu zuten bidaia.

27. Ijitoekin gaua pasa eta etxerantz

- **Erref:** GAL-002/033
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:39:40. **Bukatu:** 00:41:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Politika » Gerra zibila \(1936-1939\) » Gerrako administrazioa](#)
- [Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera](#)

Laburpena:

Zaramilloko denda batean ogi zuria ikusi zuten. Ez zioten hartu amari ez gerra aurreko dirua, ez Euzkadikoa. Ogerlekoak balio zuen. Elejabarriko pabiloietan ijitoak aurkitu zituzten eta haiekin eman zuten gaua. Hurrengo egunean, Bilbon ere zubia apurtuta aurkitu zuten eta Sodupeko moduan egin behar izan zuten: dena banan-banan pasatu.

28. Alemaniarren svastika kortako ateetan eta harrietan

- **Erref:** GAL-002/034
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:41:35. **Bukatu:** 00:43:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Politika » Gerra zibila \(1936-1939\) » Ondasunen galera](#)
- [Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera](#)

Laburpena:

Galdakaoko etxera heldu zirenean, oiloa falta. Bidera atera zitzairen soka dandarrez zuela. Kortako ateetan alemaniarrek marraztutako svastika aurkitu

zuten. Pasatzen ziren bideetan hiru harriren gainean svatika marraztuta zuen laugarren bat jarrita ikusi zuten. Italiarrak baldarrak ziren.

29. Gernikako sugarrak ikusi zituzten

- **Erref:** GAL-002/035
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:43:05. **Bukatu:** 00:44:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Amari bazkaria eramatera joan zen minara; eta itzultzean caza hegazkinak gainean ikusi zituen. Gernika bonbardatzen ari ziren. Gauean, zerua gorri eta Gernikako garrak ikusi zituzten. Astelehena Gernikan ingurukoak biltzeko egun handia izaten zela gogoratzen du.

30. Geuk defenditu ezean lurrak kenduko dizkigute

- **Erref:** GAL-002/036
- **Iraupena:** 0:00:39. **Hasi:** 00:44:41. **Bukatu:** 00:45:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Krisi industrialak
- Baserrak » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Gernikako azoka indarra galtzen ari da; gazteek ez dute esku hartzen. Ez dakigu geure lurra defenditzen. Gamesak langileak kanporatuko ditu; gazte bizkorak izango dira, gainera. Etxean-etxean negarra.

31. Egunez galdutakoa, gauez berreskuratu

- **Erref:** GAL-002/037
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:45:20. **Bukatu:** 00:46:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Sugarretatik jakin zuten Gernika sutan zegoela. Egunkariak irakurtzeko aukerarik ez zegoen. Peña Lemonan eta Bizkargin, hegazkinek egunez apurtzen zizkieten lubakiak gauez berreraikitzen zituzten gudariak. Hildako piloa egon zen.

32. "Piper" ezizena

- **Erref:** GAL-002/040
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:49:30. **Bukatu:** 00:50:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak

Laburpena:

Piper-hazia egiten zuten Kortezubin eta astoarekin piperra saltzen ibiltzen ziren. Hor sortu zen "Piper" goitizena.

33. Izenen jatorria

- **Erref:** GAL-002/041
- **Iraupena:** 0:03:16. **Hasi:** 00:50:44. **Bukatu:** 00:54:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Dei Egileor, galdakoztar gaztearen izena latinetik datorrela dio. Libe Sabiñe Libia Sabina da bera. Hildako ahizparen izena da Sabiñe. Beti deitu diote Libe eta hala sinatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-01-31

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com